

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. I. An, & quomodo finiatur potestas judicis delegati per sententiæ executionem, vel si pronuntiet jurisdictionem sibi non competere in causa, aut per lapsum temporis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

recusationis latam nondum sit omnino extincta delegati jurisdictione, sed suspensa tantum, & impedita, consequenter in causa sibi commissa ulterius procedere non potest, ac subdelegare, nisi pars recusans consentiat; quod nec consentiente parte facere potest, si contra eum pronuntiatum jam sit, cum ut sic omnino extincta sit illius jurisdictione, quam partes litigantes dare non possunt.

Advertendum secundò, quòd non tantum iudex delegatus suspectus, sed etiam locus recusari possit, si pars citata ad eum securè accedere non possit, propter inimicitias v. g. tam privatas quam publicas civitatis cum civitate, prout sumitur ex *c. cum Raphael 35. h. t.* (quia ut sic gravatur pars in obtinenda iustitia, & potest pars gravata petere, ut sibi iudex in securo loco detur; quamvis enim, si utraque pars presentens in curia sit, non detur iudex ad unius tantum partis instantiam, nisi altera etiam consentiat; in casu tamen absentis partis datur uni iudici delegato, modò adversa pars non contradicat.

Advertendum tertio, audiendum eum non esse, qui delegati literas ad delegantem datas aperit, de falsitate suspectus, si postea falsas eas probare velit, prout sumitur ex *c. cum olim Magister 3. h. t.* ut in eo ipso puniatur, ut ait Pontifex, in quo peccavit, & ex proprio dolo non ferat commodum,

Compend. Pirhing.

SECTIO VII.

Quibus modis officium, & potestas iudicis delegati finiatur.

§. I.

An, & quomodo finiatur potestas iudicis delegati per sententia executionem, vel si pronuntiet jurisdictionem sibi non competere in causa, aut per lapsum temporis.

Cessare officium, & potestatem iudicis delegati, si sententiam executioni mandavit, aut alteri exequendam commisit, habetur in *c. in literis 9. h. t.* (cum in tali casu omni suo officio functus sit) ita ut sive bene, sive malè iudicaverit, non possit iterum in eadem causa absque nova commissione iudicare, arg. *c. si compromissarius 37. §. si verò h. t. in 6.* nisi sit delegatus ad universitatem causarum Ecclesiasticarum, qui æquiparantur ordinariis.

Cessat secundò iudicis delegati, quoad causam delegatam, potestas & officium, si interloquendo pronuntiat ipse, nullam sibi jurisdictionem in tali causa principali competere (ed quòd v. g. rescriptum delegationis sit subreptitium) quamvis enim talis sententia definitiva non sit, cum non decidat causam principalem, vim tamen habet definitiva, & per eam extinguitur potestas delegati, sive malè sive bene pronuntiaverit, nisi intra tempus competens à tali sententia fuerit appellatum, quia per appellationem extinguitur

guitur sententia, quasi lata non fuisset, juxta *o. cessante. 60. de appellat.*

Cessat tertiò jurisdicção delegati judicis, si causa ad certum tempus, intra duos vel tres menses v. g. decidenda, commissa fuit, tempus tamen elapsum est, antequam causa decideretur, nisi terminus præfixi temporis in favorem partium, communi consensu partium fuerit prorogatus, *c. diocesibus. 2.* limitata enim talis forma commissionis cum sit, consequenter limitatio illius observari debet, & possunt tamen partes eam limitationem prorogare, cum in favorem scilicet earum sit addita, nisi à delegatis expressè prohibita fuerit facienda ex partium consensu prorogatio, aut aliunde appareat, terminum non tam in favorem partium, quam ob bonum commune, & publicum fuisse præscriptum. Nihil tamen obest certi temporis limitatio, intra quod decidenda causa sit, si post illud elapsum fieri adhuc possit executio, cum termini illi non tam ad exequendam, quam ad ferendam sententiam præfixi sint.

§. II.

An, & quomodo finiatur jurisdicção, & potestas Delegati judicis morte ejusdem?

Quòd morte ipsius delegati expiret delegatio, si facta hæc sit personæ, proprium delegati nomen exprimendo, committo v. g. hanc causam cognoscendam & decidendam Titio, sentiunt Canonistæ communiter, eo quòd in tali casu videatur electa industria personæ, ad successorem non transiens. Si verò delegatio facta fuit Dignitati, seu sub nomi-

ne Dignitatis, Episcopo v. g. Præposito, Decano hujus Ecclesiæ, morte delegati non expirat jurisdicção, sed ad successorem in eadem dignitate transit, etiam si res adhuc sit integra, & nondum cepta cognosci causa; sicuti enim in priore casu persona, quæ moritur, ita in hoc casu Dignitas electa est, quæ nunquam interit *c. quoniam 14. h. 2.* neque tamen, ut cognoscatur, num delegatio facta sit personæ, aut dignitati, ad sola verba attendendum est, utrum scilicet sub nomine proprio delegati, an sub nomine dignitatis fuerit facta delegatio, sed potius inspicienda est præsumpta voluntas committentis ex variis conjecturis & causæ arduitate, ac circumstantiis colligenda. Quòd si tamen simul proprium nomen delegati & Dignitas illius expressa sit, tibi Petro, Episcopo Compostellano, causam hanc dijudicandam committo, ita ut dubiū esse possit, utrum personæ, an dignitati facta fuerit commissio, si de voluntate delegantis ex aliis conjecturis constare non possit, censenda est hujusmodi commissio esse personalis, sive intuitu personæ facta, & ad successorem non transire, sive præponatur, sive postponatur proprium nomen personæ, nomini dignitatis; universim enim loquendo, per speciem restringitur, & determinatur genus, ergò etiam nomen dignitatis genericum per specificum nomen personæ restringitur, ut ultra personam proprio nomine expressam non extendatur, ac deposita etiam dignitate per resignationem v. g. aut translationem, commissio hæc non extinguatur, sed causa decidi possit ab hoc delegato, etiam si dignitatem adjectam non amplius habeat (nisi ob de-

lictum